

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Харківський національний університет внутрішніх справ

Сумська філія

Кафедра юридичних дисциплін

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ДО СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни «Досудове слідство та судовий розгляд кримінальних проваджень » вибіркового компонент освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 Право (право)

Суми 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою Сумської філії
ХНУВС
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри юридичних дисциплін (протокол від 29.08.2023 р. № 7).

Розробник:

1. Викладач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ Матус В.В.

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії ХНУВС, доктор юридичних наук, доцент Панасюк О. В.;
2. Суддя Сумського окружного адміністративного суду, кандидат юридичних наук Глазько С. М.

**1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)**

Номер та найменування навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
7 семестр							
Загальна частина							
Тема № 1. Загальні положення досудового розслідування	8	2	-	2	-	4	
Тема № 2. Слідчі (розшукові) і негласні слідчі (розшукові) дії	12	2	-	4	-	6	
Тема № 3. Повідомлення про підозру	8	2	-	2	-	4	
Тема № 4. Заходи забезпечення кримінального провадження	12	2	-	4	-	6	
Тема № 5. Зупинення та закінчення досудового розслідування. Продовження строку досудового розслідування.	8	2	-	2	-	4	
Тема № 6. Підсудність та підготовче провадження	10	2	-	2	-	6	
Тема № 7. Судовий розгляд	12	2	-	4	-	6	
Тема № 8. Виконання судових рішень	8	2	-	2	-	4	
Тема № 9. Особливі порядки кримінального провадження	12	2	-	4	-	6	
Всього за семестр № 7	90	18	-	26	-	46	3 (залік)
ВСЬОГО	90	18	-	26	-	46	3

2. Методичні вказівки до семінарських (практичних, лабораторних) занять

Тема № 1. Загальні положення досудового розслідування.

Практичне заняття. Загальні положення досудового розслідування.

Навчальна мета заняття: під час заняття, студенти повинні отримати знання, про загальні положення досудового розслідування, форми досудового розслідування.

Кількість годин: 2 години.

Навчальні питання:

1. Поняття стадії досудового розслідування.
  2. Форми досудового розслідування: дізнання та досудове слідство.
  3. Поняття та характеристика загальних положень досудового розслідування.
- Завдання 1.

Задачі для вирішення і обговорення.

Задача № 1

15 лютого за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого п. 7 ч. 2 ст. 115 КК України, внесено відомості до ЄРДР. Під час досудового розслідування встановлено, що вбивство гр. С вчинили П, К і М. 17 лютого за заявою М внесено відомості до ЄРДР про вчинення щодо нього П та К кримінального правопорушення, передбаченого ст. 15 і п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України. Слідчий, відповідно до вимог ст. 217 КПК України, вирішив об'єднати матеріали досудових розслідувань вчинених кримінальних правопорушень в одне кримінальне провадження і звернувся до прокурора. Прокурор, зазначивши, що за нормами КПК України заборонено об'єднувати в одному кримінальному провадженні матеріали досудових розслідувань в тих випадках, коли одна і та сама особа в одному провадженні має процесуальний статус підозрюваного, а в іншому – потерпілого, повернув матеріали слідчому зі своїми вказівками щодо необхідності проведення відповідних процесуальних дій. Слідчий, не погодившись із прокурором, звернувся зі скаргою на його дії та рішення до прокурора вищого рівня. Оцініть дії слідчого та прокурора. Яке рішення повинен прийняти прокурор вищого рівня?

Задача № 2.

В одному із кафе м. Сум під час вчинення хуліганських дій працівники поліції 18 серпня поточного року о 19.15 затримали трьох жителів цього міста – 19-річних В та Г, а також 16-річного К, які перебували в нетверезому стані. Відомості про ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 296 КК України, були внесені до ЄРДР. Усім затриманим 20 вересня о 10.25 було вручене повідомлення про підозру. У ході досудового розслідування усі підозрювані визнали себе винними у вчиненні хуліганства. Під час допиту підозрюваний К, крім того, дав показання про спільне вчинення ним разом із В та Г низки крадіжок із проникненням до житла в Києві, Полтаві та Чернігові. К розповів також і про те, як під час вчинення чергової крадіжки з проникненням до житла в м. Києві вони вбили господаря квартири, який раптово повернувся додому. Керуючись загальними положеннями досудового розслідування, визначте, як повинно бути організоване розслідування вказаних злочинів? Які процесуальні рішення мають бути прийняті в цій ситуації? В якому порядку проводяться слідчі (розшукові) дії на території, яка знаходиться під юрисдикцією іншого органу досудового розслідування? Чи допущені якісь порушення закону в даній ситуації? Назвіть загальні положення досудового розслідування, які необхідно застосувати при вирішенні цього завдання.

Задача 3.

Під час судового розгляду на підставі обвинувального акта за обвинуваченням С у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 307 КК України, адвокат К під час проголошення захисної промови в судових дебатах наполягав на тому, щоб суд визнав недопустимими ті докази, які були отримані в ході досудового розслідування до моменту передачі матеріалів кримінального провадження слідчому Служби безпеки України за підслідністю. Із матеріалів кримінального провадження, стверджував адвокат, вбачається, що відомості про ознаки злочину, передбаченого ч. 1 ст. 307 КК України, до ЄРДР вносив слідчий СВ Конотопського відділу поліції ГУНП в Сумській області, який у

подальшому виконав низку слідчих (розшукових) дій, після чого за постановою прокурора передав матеріали досудового розслідування в слідчий підрозділ СБУ. Як має вчинити суд? Які процесуальні наслідки тягне за собою порушення правил про підслідність?

Задача 4.

3 квітня поточного року слідчим СВ Зарічного відділу поліції ГУНП в Сумській області до ЄРДР були внесені відомості про розбійний напад на Козакова, вчинений у Зарічному районі м. Суми Сергієнком, якого було затримано безпосередньо після вчинення злочину. 4 квітня Сергієнку було повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 187 КК України. У ході подальшого розслідування з'ясувалося, що Сергієнко раніше вчинив ще два розбійні напади в містах Тростянець та Охтирка Сумської області, відомості про які були внесені до ЄРДР 20 січня та 18 лютого поточного року відповідно. У кримінальному провадженні про розбійний напад, вчинений у Тростянці, Сергієнку 22 січня було повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 187 КК України, однак 16 лютого досудове розслідування у цьому кримінальному провадженні було зупинене на підставі п. 2 ч. 1 ст. 280 КПК через те, що підозрюваний втік з-під варти і переховувався від органів досудового розслідування. Прокурором було прийняте рішення про об'єднання матеріалів трьох досудових розслідувань у одне кримінальне провадження. Який порядок об'єднання декількох кримінальних проваджень в одне? З якого моменту необхідно обчислювати строк досудового розслідування в об'єднаному кримінальному провадженні? Які процесуальні рішення мають бути прийняті в цій ситуації?

Методичні вказівки:

1. **Досудове розслідування** – стадія кримінального провадження, яка починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань і закінчується закриттям

кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності.

Називаючи розслідування «досудовим», законодавець тим самим вказує на його співвідношення з основною частиною судового розгляду - судовим слідством. Досудове розслідування передує провадженню в суді і покликане забезпечити його успішне проведення, однак його не можна розглядати тільки як стадію, провадження якої здійснюється до суду і для суду. Ця стадія має особливості, що свідчать про її самостійний характер, зокрема, вона:

1) має свої самостійні завдання, які впливають із загальних завдань кримінального провадження (ст. 2 КПК);

2) чітко окреслені межі в системі кримінального процесу - з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань до винесення рішення, яким завершується провадження розслідування (в ряді випадків кримінальне провадження отримує й своє вирішення по суті, коли провадження в ньому закривається при наявності до того законних підстав);

3) свій зміст та свою процесуальну форму;

4) характеризується колом учасників, які приймають в ній участь;

5) характеризується колом специфічних рішень, що можуть бути прийняті після закінчення досудового розслідування: закриття кримінального провадження, звернення прокурора до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності, або звернення прокурора до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів виховного характеру або клопотанням про застосування примусових заходів медичного характеру. Загальні положення досудового слідства можна розглянути як встановлені законом і обумовлені принципами кримінального процесу правила, що виражають характерні особливості досудового слідства, як самостійної стадії процесу, і визначають найбільш суттєві вимоги, що пред'являються до порядку провадження слідчих дій та прийняття рішень.

2. Досудове розслідування є основною формою досудової підготовки матеріалів кримінального провадження, яке здійснюється у формі дізнання та досудового слідства.

Дізнання – це одна з форм досудового розслідування, яка представляє собою врегульовану кримінальним процесуальним законодавством України діяльність слідчого, співробітників інших підрозділів Національної поліції, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, що полягає в провадженні досудового розслідування кримінальних проступків, з метою досягнення завдань кримінального провадження.

Під час досудового розслідування кримінальних проступків не допускається застосування запобіжних заходів у вигляді домашнього арешту, застави або тримання під вартою.

Для досудового розслідування кримінальних проступків дозволяється виконувати слідчі (розшукові) дії, передбачені КПК України.

Слідчий зобов'язаний у найкоротший строк, але не пізніше двадцяти п'яти днів після повідомлення особі про підозру, подати на затвердження прокурору один з зазначених процесуальних документів:

- 1) проект рішення про закриття кримінального провадження;
- 2) проект клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності;
- 3) обвинувальний акт, клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру або клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру;
- 4) клопотання про продовження строку досудового розслідування з підстав, передбачених КПК.

Готуючись до відповіді на перше запитання важливо засвоїти співвідношення між змістом визначення «дізнання», «досудове слідство», «досудове розслідування».

3. Загальні положення досудового розслідування можна розглянути як

встановлені законом і обумовлені засадами кримінального провадження правила, що виражають характерні особливості досудового розслідування, як самостійної стадії процесу, і визначають найбільш суттєві вимоги, що пред'являються до порядку провадження слідчих (розшукових) дій та прийняття рішень.

Загальні положення досудового слідства містять правові положення, що забезпечують єдиний і обов'язковий по всіх кримінальних провадженнях процесуальний порядок розслідування. Основні положення досудового розслідування викладені у главі 19 КПК (ст.ст. 214-222 КПК).

Теми рефератів:

1. Початок досудового розслідування.
2. Поняття підслідності у кримінальних провадженнях, порядок її визначення.
3. Об'єднання та виділення матеріалів досудового розслідування.
4. Місце проведення досудового розслідування та строки досудового розслідування.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
(дата звернення 01.09.2023)

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf.
(дата звернення 01.09.2023)

4. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєвєродонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.

5. Досудове розслідування: навчально-методичний посібник /Ю.П. Алєнін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%20%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y>(дата звернення 01.09.2023)

6. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сєрбін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ;Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80_%D0%A21_%202.pdf(дата звернення 01.09.2023)

7. Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангєленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Коміссарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL : http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_11-04-2019%20.pdf(дата звернення 01.09.2023)

Тема № 2. Слідчі (розшукові) і негласні слідчі (розшукові) дії.

Практичне заняття 2.1. Слідчі (розшукові) і негласні слідчі (розшукові) дії.

Навчальна мета заняття: вивчити вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій та види слідчих (розшукових) дій; засвоїти підстави та процесуальний порядок провадження окремих слідчих (розшукових) дій, оформлення їх результатів.

Кількість годин: 2 години.

Навчальні питання:

1. Поняття та класифікація слідчих (розшукових) дій.
2. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій.
3. Гарантії забезпечення прав та законних інтересів осіб, які беруть участь у проведенні слідчих (розшукових) дій.
4. Слідчі (розшукові) дії, які проводяться на підставі ухвали слідчого судді.
5. Процесуальний порядок проведення слідчих (розшукових) дій:
  - 5.1. допит;
  - 5.2. пред'явлення для впізнання;
  - 5.3. слідчий експеримент;
  - 5.4. обшук;
  - 5.5. огляд;
  - 5.6. освідчування особи;
  - 5.7. залучення експерта та проведення експертизи.
6. Фіксування слідчих (розшукових) дій: форми, процесуальний порядок, проблемні питання правозастосування.
7. Специфіка прокурорського нагляду за додержанням закону при проведенні слідчих (розшукових) дій.

Задачі для вирішення та обговорення

Задача 1.

Потерпіла Новікова була викликана до слідчого для проведення пред'явлення для впізнання підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 296 КК України. У визначений час Новікова з'явилася, слідчий опитав її про зовнішній вигляд, прикмети підозрюваного та про обставини, за яких вона бачила підозрюваного. Після цього слідчий запросив Новікову до кабінету, в якому повинно було проводитися пред'явлення особи для впізнання, і запропонував їй вказати на одного з чотирьох представлених їй чоловік. Однак через сильне хвилювання, яке раптово виникло в потерпілої, вона відмовилася від подальшої участі в слідчій (розшуковій) дії і залишила кабінет слідчого. Слідчий склав протокол пред'явлення для впізнання, зазначивши в ньому відомості про те, що потерпіла не змогла вказати на особу, яка вчинила кримінальне правопорушення. Наступного дня Новікова звернулася до слідчого з клопотанням про проведення повторного пред'явлення для впізнання підозрюваного, але вже за фотознімками або матеріалами відеозапису. Слідчий відмовив у задоволенні клопотання потерпілої, мотивуючи це тим, що повторне проведення такої слідчої (розшукової) дії заборонено, а необхідна доказова інформація в кримінальному провадженні вже отримана. Оцініть дії слідчого. Як належить діяти в такій ситуації?

Задача 2.

20 лютого о 5.00 ранку до квартири, де проживає Дуров О.Б. із сім'єю, прибула слідчо-оперативна група для проведення обшуку у кримінальному провадженні, розпочатому за фактом розбійного нападу на Соколова А.Н., вчиненого напередодні біля 21 години, коли той повертався з роботи додому. Слідчий повідомив Дурова О.Б. про мету приходу та запропонував його дружині забезпечити присутність двох понятих під час проведення слідчої дії. Остання запросила Гречко О.С. та її неповнолітнього сина. Слідчий також вимкнув усі камери спостереження, що знаходились у квартирі Дурова, посилаючись на таємницю слідства. Дуров заперечував проти цього і наполягав на тому, щоб обшук проводився з використанням відеозйомки. Його прохання задоволено не було. У ході обшуку було

вилучено кастет, одяг, на якому були плями, схожі на кров. Після цього слідчий повідомив про те, що обшук завершено і запросив понятих підписати протокол обшуку.

Визначить, чи допущені у ході обшуку порушення кримінального процесуального закону. Які наслідки наступають за порушення процесуальної форми провадження слідчої дії?

Задача 3.

У квартирі Шунька, підозрюваного у незаконному придбанні, зберіганні та збуті наркотичних засобів, вчинених повторно (ч. 2 ст. 307 КК України) слідчий проводив обшук. Обшук було розпочато в 7.00 ранку. Для участі в цій слідчій дії були запрошені двоє понятих - сусіди Шунька по під'їзду - Шматко і Белов. Під час проведення обшуку, вже пізно у ввечері, приблизно о 22 години, Шматко, яка брала участь в якості понятої, стало погано. Оскільки Шматко проживала в сусідній квартирі, вона попросила дозволу у слідчого тимчасово відлучитися до себе в квартиру, відпочити і прийняти необхідні ліки. Слідчий дав дозвіл, і Шматко пішла. В її відсутність, під час проведення обшуку, підозрюваний Шунько, маючи намір приховати наркотичні речовини, непомітно вкинув в кишеню Белова (який брав участь у проведенні обшуку в якості другого понятого) упаковку з наркотичною речовиною. Це було помічено слідчим, який запропонував Белову негайно пред'явити предмети, які йому вкинув в кишеню підозрюваний. Белов категорично заперечував факт знаходження у нього упаковки з наркотичною речовиною та відмовився пред'явити їх слідчому. Тоді слідчий провів обшук Белова примусово, в результаті чого був знайдений пакет з наркотичною речовиною. Обшук у приміщенні було закінчено о 23 години.

Оцініть законність дій слідчого. Охарактеризуйте порядок проведення обшуку. Законні чи ні дії слідчого щодо обшуку понятого.

Задача 4.

При розслідуванні кримінального провадження, кваліфікованого за ч. 1 ст. 153 КК України (насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом), 15 січня слідчим у присутності законного представника – батька (Савицького М.Г.) було почергово проведено допит братів Савицького Костянтина Миколайовича 1994 р.н. та Савицького Леоніда Миколайовича 2002 р.н. Перед кожним допитом слідчий роз'яснив законному представнику його право ставити навідні запитання допитуваному, а кожного зі свідків попередив про кримінальну відповідальність за дачу завідомо-неправдивих показань (ст. 384 КК). Допит кожного зі свідків тривав близько двох з половиною годин, при цьому допитуючи Савицького Леоніда Миколайовича слідчий зробив 2 перерви. 20 січня слідчий вручив Савицькому Костянтину Миколайовичу повідомлення про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 153 КК України. При цьому, враховуючи розбіжності у показаннях братів Савицьких, 22 січня слідчий провів одночасний допит підозрюваного Савицького К.М. та свідка Савицького Л.М. На підставі протоколів допиту братів Савицьких як свідків та протоколу одночасного допиту підозрюваного Савицького К.М. та свідка Савицького Л.М. було призначено судово-медичну експертизу для встановлення відповідності показань підозрюваного щодо механізму здійснення злочину характеру та ступеню тілесних ушкоджень потерпілої.

Оцініть дії слідчого та доказове значення результатів судово-медичної експертизи.

Задача 5.

Слідчий у межах проведення кримінального провадження разом з понятими прибув на місце вчинення квартирної крадіжки. У квартирі, в якій необхідно було провести огляд місця події, перебували неповнолітня дочка господарів квартири, Олеся Миколаєнко, та її подруга, Олена Козина, яка є повнолітньою. Слідчий оголосив мету прибуття, однак неповнолітня дочка господарів квартири Олеся, разом зі своєю подругою категорично заперечували проти огляду квартири до явки батьків. Слідчий, незважаючи на це провів огляд місця події. В ході огляду на столі слідчий виявив конверт з листом, і вважаючи, що лист може мати відношення до справи,

ознайомився з його змістом, вилучив його. Крім того, в одній із кімнат було виявлено зброю, з приводу чого слідчий отримав пояснення Олеси Миколаєнко про те, що зброя належить її батькові – господареві квартири. Слідчий вилучив зброю.

Оцініть законність дій слідчого. Як належить діяти у цій процесуальній ситуації?

Задача 6.

Слідчий проводив обшук на території логістичного центру підприємства «Будмаш». У 22.00 у зв'язку з настанням нічного часу він залишив складський ангар №6В, територія якого була об'єктом обшуку на даний час, вийшов через прохідну центру та поїхав додому. Наступного дня охорона заборонила слідчому вхід на територію підприємства та до складських приміщень для продовження обшуку, посилаючись на те, що минулого дня слідчий дійсно пред'явив ухвалу слідчого судді на проведення обшуку, але відповідно до ч. 1 ст. 235 КПК «ухвала слідчого судді про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи з підстав, зазначених у клопотанні прокурора слідчого, надає право проникнути до житла чи іншого володіння особи лише один раз».

Оцініть дії слідчого? Як повинен діяти слідчий в такій ситуації?

Задача 7.

Прокурор вніс до ЄРДР відомості щодо слідчого Дробязко Є.Д. за ч. 1 ст. 162 КК «Порушення недоторканності житла». Приводом до внесення відомостей до ЄРДР та початку кримінального провадження було те, що Дробязко Є. Д. розслідував кримінальне провадження, внесене до ЄРДР за ознаками злочину, передбаченого ч. 1 ст. 233 КК «Незаконна приватизація державного, комунального майна». За погодженням з прокурором Дробязко Є.Д. звернувся до слідчого судді за дозволом на проведення обшуку в офісному приміщенні фірми «Privat», яка на підставі угоди,

укладеної з держаним органом приватизації, здійснювала продаж державного майна. Слідчий суддя задовольнив клопотання слідчого 6 вересня. 7 вересня слідчий прибув на місце проведення обшуку та розпочав пошукові дії. Обшук проводився з ранку до приблизно 20-ої години кожного дня, після чого приміщення замикалося, опечатувалося та вночі охоронялося працівниками поліції. Керівник фірми зі скаргами до слідчого чи прокурора не звертався. Прокурор – процесуальний керівник під час звіту слідчого про результати досудового розслідування встановив, що Дробязко Є.Д. здійснює обшук вже 24 дні, тобто з 7 вересня по 30 вересня. У зв'язку з необґрунтованою тривалістю проведення слідчої дії, неодноразовим "проникненням" слідчого до офісного приміщення, де проводився обшук, прокурор прийшов до висновку про грубе порушення Пошивайлом Є. Д. кримінального процесуального закону, прав володільців фірми «Privat», співробітників фірми, у зв'язку з чим вніс відомості про вчинення слідчим злочину до ЄРДР.

Оцініть дії слідчого та прокурора. Як визначити строк, необхідний для проведення обшуку?

Методичні вказівки:

1. У теорії кримінального процесу слідчими називають лише ті процесуальні дії, які, на відміну від інших (наприклад, обрання запобіжного заходу, роз'яснення учасникам прав, та інше), направлені на виявлення, фіксацію і перевірку фактичних даних, що мають доказове значення у кримінальному провадженні. Вивчаючи тему “Докази” ми підкреслили, що слідчі (розшукові) дії являються головним та найбільш поширеним засобом збирання доказів, за допомогою яких встановлюються усі обставини скоєного злочину (ч. 93 КПК України). Вищеназвані обставини важливо враховувати даючи визначення поняття і сутності слідчих (розшукових) дій.

2. Чинне кримінальне процесуальне законодавство України передбачає вичерпний перелік слідчих (розшукових) дій. Необхідно уважно вивчити вимоги глав 20, 21 КПК України.

Слід зазначити, що у кожному кримінальному провадженні проведення усіх, передбачених законодавством, слідчих (розшукових) дій є

необов'язковим. Тому, в залежності від конкретних обставин, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні, слідчий самостійно вирішує питання про проведення тої чи іншої слідчої (розшукової) дії, а також у якій послідовності їх провести.

Вивчення переліку усіх слідчих (розшукових) дій дає можливість правильно їх класифікувати. Класифікацію слідчих(розшукових) дій можна здійснити в залежності від тієї мети, яку необхідно досягти, яку посадова особа, що веде слідства, переслідує під час провадження тієї чи іншої слідчої (розшукової)дії (перевірка, уточнення або одержання інформації).

Засвоєння другого питання передбачає вміння дати процесуальну характеристику слідчим (розшуковим) діям. Пропонується додержувати такої послідовності:

- а) підстави для провадження (юридичні і фактичні);
- б) мета провадження слідчої (розшукової) дії;
- в) учасники слідчої (розшукової) дії;
- г) порядок провадження;
- д) процесуальне оформлення результатів проведеної слідчої (розшукової) дії.

3. Негласні слідчі (розшукові) дії це слідчі (розшукові) дії відомості про факт та проведення яких не підлягає розголошенню. Слід встановити поняття, підстави проведення. Види негласних слідчих (розшукових) дій. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях. Вивчити загальні положення про втручання у приватне спілкування.

Розглянути поняття та підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Види негласних слідчих (розшукових) дій. Слідчий суддя, який здійснює розгляд клопотань щодо негласних слідчих (розшукових) дій. Вимоги до клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Порядок розгляду клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Вимоги до ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення

негласної слідчої (розшукової) дії та строк її дії. Підстави та умови проведення негласної слідчої (розшукової) дії до постановлення ухвали слідчого судді. Фіксація ходу та результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Гарантії забезпечення прав і законних інтересів осіб, щодо яких проводилися негласні слідчі (розшукові) дії. Засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях. Використання конфіденційного співробітництва.

Негласні слідчі (розшукові) дії, поєднані із втручанням у приватне спілкування. Загальні положення про втручання у приватне спілкування. Види негласних слідчих (розшукових) дій, поєднаних із втручанням у приватне спілкування. Порядок проведення негласних слідчих (розшукових) дій, поєднаних із втручанням у приватне спілкування. Інші види негласних слідчих (розшукових) дій. Мета та порядок проведення обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Поняття, мета та порядок установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу. Мета та порядок спостереження за особою, річчю або місцем. Мета та порядок аудіо-, відеоконтролю місця. Мета, види та порядок здійснення контролю за вчиненням злочину. Процесуальний порядок виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Підстави та умови негласного отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження.

Теми рефератів:

1. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій.
2. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
3. Процесуальне закріплення результатів проведення слідчих (розшукових) дій.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-D0%B2%D1%80#Text>.
(дата звернення 01.09.2023)

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf.
(дата звернення 01.09.2023)

4. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєверодонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.

5. Досудове розслідування: навчально-методичний посібник / Ю.П. Алєнін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 01.09.2023)

6. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сєрбін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ; Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80_%D0%A21_%202.pdf (дата звернення 01.09.2023)

7.Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Комісарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL : http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_11-04-2019%20.pdf(дата звернення 01.09.2023)

Практичне заняття 2.2.

Слідчі (розшукові) і негласні слідчі (розшукові) дії.

Навчальна мета заняття: вивчити процесуальний порядок проведення слідчих дій, підстави та процесуальний порядок провадження окремих слідчих (розшукових) дій, оформлення їх результатів та дотримання нагляду за проведенням негласних слідчих дій.

Кількість годин: 2 години.

Навчальні питання:

1. Поняття та система негласних слідчих (розшукових) дій. Підстави їх проведення.
2. Загальні положення про негласні слідчі (розшукові) дії:
  - 2.1. строк проведення негласної слідчої (розшукової) дії та порядок його продовження;
  - 2.2. негласні слідчі (розшукові) дії, що проводяться на підставі ухвали слідчого судді. Клопотання слідчого, прокурора про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, особливості його мотивування та розгляду.
  - 2.3. підстави та порядок проведення негласної слідчої (розшукової) дії до постановлення ухвали слідчого судді.

2.4. постанова слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій: її законність та обґрунтованість;

2.5. фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій;

2.6. гарантії прав і законних інтересів особи, стосовно якої проводилася негласна слідча (розшукова) дія; заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

2.7. проблема розсекречування процесуальних документів, на підставі яких проведено негласну слідчу (розшукову) дію.

2.8. особливості проведення негласних слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного, надзвичайного стану.

3. Характеристика окремих видів негласних слідчих (розшукових) дій:

3.1. аудіо-, відео контроль особи;

3.2. накладення арешту на кореспонденцію; огляд і виїмка кореспонденції;

3.3. зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж;

3.4. зняття інформації з електронних інформаційних систем;

3.5. обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи;

3.6. установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу;

3.7. спостереження за особою, річчю або місцем;

3.8. моніторинг банківських рахунків;

3.8. аудіо-, відеоконтроль місця;

3.9. контроль за вчиненням злочину. Критерії відмежування контролю за вчиненням злочину від провокації вчинення злочину;

3.10. виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації;

3.11. негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження.

4. Актуальні питання використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні, в інших цілях або передання інформації.

5. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за проведенням негласних слідчих (розшукових) дій.

Задачі для практичного вирішення та обговорення

Задача 1

Слідчий отримав заяву про систематичне вчинення службовою особою підприємства «Десна» злочину, передбаченого ч. 3 ст. 368 КК, шляхом одержання неправомірної вигоди за видачу дозвільних документів. Відомості про вчинення даного кримінального правопорушення були внесені до ЄРДР; в ході досудового розслідування отримана ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення такої негласної слідчої (розшукової) дії як аудіо-, відеоконтроль особи і згідно зі ст. 273 КПК України створено несправжнє підприємство, директором якого є особа, що конфіденційно співпрацює з оперативним підрозділом. Конфіденційний співробітник звернувся до службової особи підприємства «Десна» і попросив видати необхідний йому дозвільний документ, не пропонуючи при цьому неправомірну вигоду, але з метою

викрити таку службову особу в одержанні неправомірної вигоди. У зв'язку з цим, адвокат службової особи підприємства «Десна» наполягав на притягненні конфіденційного співробітника до кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ст. 370 КК України.

Як належить діяти в такій ситуації?

Задача 2.

У ході судового розгляду кримінального провадження за обвинуваченням Стрижа у вчиненні злочину, передбаченого ст. 115 КК України, прокурором був наданий протокол відеоконтролю, який проводився під час досудового розслідування щодо Стрижа. Сторона захисту заявила клопотання надати також ухвалу слідчого судді, якою надавався дозвіл на проведення цієї НС(Р)Д, обґрунтувавши його тим, що задля з'ясування допустимості результатів відеоконтролю захисту та суду необхідно дослідити наявність законних підстав, якими керувався слідчий суддя при наданні такого дозволу. Прокурор заперечував проти задоволення клопотання, пояснивши, що ця ухвала не розсекречена, підозрюваний та його захисник при відкритті матеріалів досудового розслідування в порядку ст. 290 КПК України не заявляли клопотання про ознайомлення з ухвалою про надання дозволу на проведення відеоконтролю і на момент судового розгляду у нього немає повноважень виносити постанову про розсекречення цього документа. Крім того, прокурор пояснив, що джерелом доказів, відповідно до чинного КПК України, є протоколи слідчих (розшукових) дій, а не рішення, згідно з якими вони проводилися.

Оцініть обґрунтованість вимог сторони захисту та заперечень прокурора.

Яким чином повинен діяти суд? Охарактеризуйте порядок засекречення та розсекречення матеріальних носіїв інформації НС(Р)Д.

Задача 3.

У ході досудового розслідування злочину, передбаченого ст. 187 КК України, було встановлено спостереження за гр. Будкевичем, щодо якого були отримані відомості про можливу причетність до вчинення цього злочину. Одного дня, перебуваючи у громадському місці біля школи, Будкевич підійшов до компанії неповнолітніх дівчат і про щось з ними розмовляв впродовж 10 хвилин. Згодом, одна з дівчат, якій на вигляд було 13-14 років, пішла з Будкевичем у напрямку його дому і разом з ним увійшла до квартири Будкевича, яка була розташована на першому поверсі. Оперативний співробітник підійшов до вікна квартири і через незакриті штори продовжив здійснювати спостереження. Біля однієї години Будкевич про щось розмовляв з дівчинкою, показував їй якісь журнали і, навіть запропонував їй надіти коштовності, які за зовнішнім виглядом були схожі на ті, що були відібрані у потерпілої від розбійного нападу. Але раптом, вдарив дівчинку по обличчю, зірвав з неї одяг і вчинив зґвалтування. Враховуючи, що спостереження за Будкевичем здійснювалося при розслідуванні розбою, оперативний співробітник не став вчиняти будь-які дії для припинення злочинних дій Бункевича, а продовжив спостерігати, фіксуючи те, що він бачив через вікно, за допомогою відеокамери.

Після повернення до відділу НП оперативний співробітник доповів про результати спостереження слідчому, який давав доручення на проведення спостереження, а той, у свою чергу, зателефонував прокурору з метою з'ясувати, яким чином йому діяти в подальшому. Прокурор по телефону дав вказівку зробити копію протоколу спостереження і додатків до нього, доповісти про злочин, передбачений ч. 4 ст. 152 КК України, керівнику органу досудового розслідування і згодом передати копію протоколу спостереження за особою і додатків до нього тому слідчому, який буде проводити розслідування по зґвалтуванню. Що стосується розслідування розбою, то прокурор запропонував негласно обстежити житло Будкевича з метою виявлення речових доказів.

Оцініть дії оперативного співробітника, слідчого та прокурора. Яким чином матеріали НС(Р)Д можуть використовуватися у іншому кримінальному провадженні? Яким чином змінилася ситуація, якщо б:

- а) спостереження безпосередньо здійснював не оперативний співробітник, а конфідент;
- б) зґвалтована жінка була повнолітньою?

Завдання 4.

З метою фіксування протиправних дій гр. Сумцова в ході досудового розслідування, яке було розпочате за ознаками злочину, передбаченого ч. 4 ст. 368 КК України, прокурор виніс постанову про проведення контролю за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту. У день, призначений Сумцовим, особа, у якої вимагали неправомірну вигоду, з'явилась на визначене місце зустрічі. Сумцов гроші одразу не взяв, а запропонував поїхати до нього додому, де й сталася передача грошей у сумі 10 тис. доларів США. Члени слідчо-оперативної групи, вбачаючи, що результати контролю за вчиненням злочину можуть бути втрачені, проникли до житла Сумцова, але на цей момент останній вже встиг сховати гроші. Був проведений огляд місця події, Сумцов був затриманий і при затриманні був проведений його особистий обшук.

Яка подія останньою має бути відображена в протоколі проведення контролю за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту, який закінчується відкритим фіксуванням? Чи можуть та чи повинні результати огляду місця події (обшуку, особистого обшуку під час затримання в порядку ст. 208 КПК України) бути включені до такого протоколу? Які додаткові заходи, спрямовані на результативність цієї тактичної операції, повинен був здійснити слідчий?

Методичні вказівки:

Негласні слідчі (розшукові) дії це слідчі (розшукові) дії відомості про факт та проведення яких не підлягає розголошенню. Слід встановити поняття, підстави проведення. Види негласних слідчих (розшукових) дій. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях. Вивчити загальні положення про втручання у приватне спілкування.

Розглянути поняття та підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Види негласних слідчих (розшукових) дій. Слідчий суддя, який здійснює розгляд клопотань щодо негласних слідчих (розшукових) дій. Вимоги до клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Порядок розгляду клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Вимоги до ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії та строк її дії. Підстави та умови проведення негласної слідчої (розшукової) дії до постановлення ухвали слідчого судді. Фіксація ходу та результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Гарантії забезпечення прав і законних інтересів осіб, щодо яких проводилися негласні слідчі (розшукові) дії. Засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях. Використання конфіденційного співробітництва.

Негласні слідчі (розшукові) дії, поєднані із втручанням у приватне спілкування. Загальні положення про втручання у приватне спілкування. Види негласних слідчих (розшукових) дій, поєднаних із втручанням у приватне спілкування. Порядок проведення негласних слідчих (розшукових) дій, поєднаних із втручанням у приватне спілкування. Інші види негласних слідчих (розшукових) дій. Мета та порядок проведення обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Поняття, мета та порядок установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу. Мета та порядок

спостереження за особою, річчю або місцем. Мета та порядок аудіо-, відеоконтролю місця. Мета, види та порядок здійснення контролю за вчиненням злочину. Процесуальний порядок виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Підстави та умови негласного отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження.

Теми рефератів:

1. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій.
2. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
3. Процесуальне закріплення результатів проведення слідчих (розшукових) дій.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення 01.09.2023)
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf. (дата звернення 01.09.2023)
4. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєвєродонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.
5. Досудове розслідування: навчально-методичний посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL:

<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%20%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y>(дата звернення 01.09.2023)

6.Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сербін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ;Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80_%D0%A21_%202.pdf(дата звернення 01.09.2023)

7.Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Комісарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL : http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_11-04-2019%20.pdf(дата звернення 01.09.2023)

Тема № 3. Повідомлення про підозру.

Практичне заняття. Повідомлення про підозру.

Навчальна мета заняття: з'ясувати сутність, підстави та процесуальний порядок повідомлення про підозру, зміни та доповнення підозри, особливий порядок повідомлення про підозру окремих категорій осіб.

Кількість годин: 2.

Навчальні питання:

1. Підстави і значення повідомлення про підозру.
2. Процесуальний порядок повідомлення про підозру.
3. Допит підозрюваного.
4. Зміна і доповнення підозри.
5. Особливості порядку вручення письмового повідомлення про підозру.
6. Специфіка процедури повідомлення про підозру окремій категорії осіб.

Задачі для вирішення та обговорення**Задача 1.**

Під час розслідування грабежу (ч. 2 ст. 186 КК України), вчиненого Гуровим в Зарічному районі м. Суми, з'ясувалося, що він вчинив ще й чотири крадіжки зі складу готової продукції Сумського м'ясокомбінату. У зв'язку з цим слідчим СВ Зарічного відділу поліції ГУНП в Сумській області в кримінальному провадженні було складено чотири повідомлення про нову підозру у вчиненні Гуровим злочинів, передбачених ч. 3 ст. 185 КК України. Оскільки загальна сума викраденого сягала великих розмірів, слідчий склав повідомлення про зміну раніше повідомленої Гурову підозри, у якому кваліфікував його дії за ч. 4 ст. 185 КК України. У ході досудового розслідування було зібрано достатньо доказів, які підтверджували вчинення Гуровим зазначених злочинів. Слідчий склав обвинувальний акт і подав його на затвердження прокурору. Прокурор відмовився затверджувати процесуальний документ і дав слідчому вказівки скласти єдине підсумкове повідомлення про підозру у вчиненні Гуровим злочинів, передбачених ч. 2 ст. 186 та ч. 4 ст. 185 КК України, з тим, щоб це повідомлення відповідало описовій частині обвинувального акта, а також виявити причини і умови, які сприяли вчиненню крадіжок зі складу готової продукції Сумського

м'ясокомбінату, з тим, щоб вжити заходів щодо їх усунення.

Оцініть законність рішень слідчого і вказівок прокурора.

Задача 2.

Слідчий допитав гр. Сидорова як свідка у кримінальному провадженні за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 193 КК України. Під час допиту гр. Сидоров зрозумів, що зі змісту запитань слідчого та очікуваних відповідей можна зробити висновок про його причетність до вчинення кримінального правопорушення. У зв'язку з цим, гр. Сидоров звернувся до слідчого із клопотанням, в якому вимагав повідомити його про підозру у вчиненні конкретного кримінального правопорушення за наявності до того підстав і відмовився давати показання. Слідчий нагадав Сидорову, що він в даному кримінальному провадженні є свідком і несе в тому числі кримінальну відповідальність за відмову від дачі показань за ст. 385 КК України; а в матеріалах кримінального провадження на цьому етапі не достатньо доказів для підозри гр. Сидорова у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 193 КК України. Через десять днів слідчий склав письмове повідомлення про підозру щодо Сидорова і надіслав його на відповідну адресу електронної пошти. Не отримавши підтвердження її одержання гр. Сидоровим, слідчий, з урахуванням цих обставин, склав повідомлення про нову підозру.

Оцініть законність дій слідчого. Охарактеризуйте порядок повідомлення про підозру та зміни повідомлення про підозру.

Методичні вказівки:

Під час семінарського заняття обговорюються підстави і порядок повідомлення про підозру. Значення процесуального акту повідомлення про підозру. Зміст письмового повідомлення про підозру. Порядок вручення

повідомлення про підозру. Процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру.

1. Повідомлення про підозру пов'язане з суттєвими обмеженнями прав людини, а також можливістю застосування до особи заходів забезпечення кримінального провадження, тому воно здійснюється на підставах і в порядку встановлених чинним кримінальним процесуальним законодавством України.

Підстави для повідомлення про підозру передбачені у ст. 276 КПК України. Для усунення змісту даної норми слід пам'ятати, що «наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення» це поняття оціночне. Встановити у чинному законодавстві остаточно, яка кількість доказів і яких саме необхідна для повідомлення особі про підозру, неможливо. Тому у кожному кримінальному провадженні питання про достатність доказів для достовірного висновку про винуватість особи слід вирішувати виходячи із конкретних обставин. Важливо підкреслити, що процесуальне рішення про повідомлення про підозру слідчий, прокурор повинен приймати лише у тому разі, коли повністю впевнений у винуватості особи.

Щоб розкрити зміст другої частини питання про значення повідомлення про підозру, необхідно знати які процесуальні наслідки тягне за собою прийняття цього рішення слідчим.

2. Підготовку до другого питання слід починати з вивчення вимог ст.ст. 276-278 КПК України у яких встановлений процесуальний порядок повідомлення про підозру. Необхідно звернути увагу на те, хто із суб'єктів кримінальної процесуальної діяльності уповноважені повідомляти про підозру, коли саме можна прийняти таке рішення, які вимоги до змісту і форми постанови, у які терміни необхідно повідомляти про підозру і яка процедура цієї процесуальної дії. Положення КПК України передбачають загальний порядок повідомлення про підозру. Необхідно звернути увагу на те, що у відповідних законах України, встановлений виключний порядок повідомлення

про підозру Президента України, кандидатів у президенти, депутатів та кандидатів у депутати, суддів та народних засідателів.

3. Після ознайомлення підозрюваного з письмовим повідомленням про підозру, слідчий зобов'язаний вручити йому примірник цього рішення, роз'яснити права, скласти протокол і допитати як підозрюваного. При розгляді цього питання, необхідно розглянути загальні положення щодо допиту, як слідчої (розшукової) дії та з'ясувати особливості її проведення із підозрюваним.

4. Після пред'явлення підозри слідство продовжується. В результаті одержання нових доказів може виникнути необхідність змінити або доповнити підозру. Процесуальний порядок змінення об доповнення підозри спеціально регламентується законом (ст. 279 КПК України) і має за мету охороняти права підозрюваного.

Теми рефератів:

1. Випадки повідомлення про підозру.
2. Повідомлення про підозру окремої категорії осіб.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

(дата звернення 01.09.2023)

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

(дата звернення 01.09.2023)

3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf.

(дата звернення 01.09.2023)

3. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєверодонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.
4. Досудове розслідування: навчально-методичний посібник /Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL:
<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%20%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y>(дата звернення 01.09.2023)
5. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сєрбін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ;Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL:
https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80_%D0%A21_%202.pdf(дата звернення 01.09.2023)
6. Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Комісарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL :
http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_11-04-2019%20.pdf(дата звернення 01.09.2023)

Тема № 4. Заходи забезпечення кримінального провадження.**Практичне заняття 4.1: Заходи забезпечення кримінального провадження.**

Навчальна мета заняття: усвідомити поняття і класифікацію заходів забезпечення кримінального провадження; охарактеризувати підстави, умови і порядок їх застосування.

Кількість годин: 2.

Навчальні питання:

1. Поняття, підстави і мета застосування заходів забезпечення кримінального провадження.
2. Види заходів забезпечення кримінального провадження.
3. Запобіжні заходи в системі заходів забезпечення кримінального провадження.
4. Види запобіжних заходів.
5. Характеристика заходів забезпечення кримінального провадження та процесуальний порядок їх застосування, скасування та зміни:
6. Запобіжні заходи як різновид заходів забезпечення кримінального провадження: система, класифікація, мета, підстави та умови застосування.
7. Затримання як тимчасовий запобіжний захід, його види.

Задачі для вирішення та обговорення.**Задача 1.**

15 березня при полюванні на території заповідника було затримано гр. Петрова, під час якого вилучено мисливську рушницю з патронами, здійснено особистий обшук та доставлено до найближчого підрозділу органу досудового розслідування. Після проведення невідкладних процесуальних дій відомості про вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 248 КК України «Незаконне полювання», внесено до ЄРДР і розпочате досудове розслідування. 1 квітня з метою запобігти вчиненню гр. Петровим в подальшому подібних кримінальних правопорушень, слідчий, отримавши згоду прокурора, вирішив звернутися до слідчого судді з клопотанням про тимчасове вилучення документів, які посвідчують користування спеціальним правом, та тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом (правом полювання).

Оцініть дії слідчого. Розкрийте загальні положення застосування тимчасового вилучення майна та тимчасового вилучення документів, які посвідчують користування спеціальним правом. Охарактеризуйте процесуальний порядок розгляду та вирішення питання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом.

Задача 2.

Міронова було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України. Слідчий за погодженням із прокурором звернувся до слідчого судді з клопотанням про застосування до гр. Міронова запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту. Слідчий суддя задовольнив клопотання, заборонивши підозрюваному залишати житло цілодобово. Через тиждень гр. Міронов виїхав в інше місто на похорон двоюрідного брата, чим порушив умови обраного запобіжного заходу. Слідчий звернувся до слідчого судді, подавши разом із клопотанням про застосування до гр. Міронова запобіжного заходу

у вигляді тримання під вартою клопотання про дозвіл на затримання підозрюваного з метою його приводу. Під час судового розгляду захисником Міронова було заявлено клопотання про зміну запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту на запобіжний захід у вигляді застави.

Оцініть процесуальну ситуацію. Яке рішення повинен прийняти слідчий суддя?

Задача 3.

У провадженні слідчого знаходилось кримінальне провадження про кримінальне правопорушення, за який за законом може бути призначене покарання, не пов'язане з позбавленням волі. У відношенні підозрюваного Клименка був обраний запобіжний захід – особисте зобов'язання. Проте він без дозволу слідчого поїхав у м. Сваляву по туристичній путівці.

Які заходи повинен прийняти слідчий?

Завдання 4.

Під час проведення обшуку у домоволодінні Волкова, підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого п. 1 ч. 2 ст. 115 КК України, слідчим були вилучені рідкісні ювелірні вироби, які, на думку слідчого, одержані підозрюваним як винагорода за вчинення злочину від замовника вбивства. Слідчий склав постанову про залучення до матеріалів кримінального провадження цих предметів як речових доказів. Прокурор скасував постанову слідчого, вказавши на те, що винесення такої постанови чинним КПК України не передбачено. Не погоджуючись із прокурором щодо даного питання, слідчий подав скаргу на рішення процесуального керівника до прокурора вищого рівня. Після проведення обшуку та оформлення факту тимчасового вилучення майна (ювелірних виробів), з метою збереження доказів, слідчий звернувся до слідчого судді з клопотанням про арешт цього майна. Розглянувши клопотання слідчий суддя відмовив у його задоволенні, мотивуючи це тим, що в клопотанні про арешт майна відсутні підстави та переконливе обґрунтування необхідності арешту майна, і зобов'язав слідчого

повернути Волкову тимчасово вилучене в нього майно. Слідчий, згідно з вимогами ст. 309 КПК України, оскаржив ухвалу слідчого судді про відмову в накладенні арешту на майно в апеляційному порядку. Оцініть дії слідчого, прокурора та слідчого судді. Як належить діяти в такій ситуації?

Задача 5.

Під час допиту потерпілої у кримінальному провадженні про зґвалтування було встановлено, що вона бачила на грудях у чоловіка, який на неї напав, татуювання у вигляді кішки. За підозрою у вчиненні цього злочину був затриманий Титаренко. Після його допиту як підозрюваного слідчий склав постанову про освідування з метою виявлення на грудях Титаренка особливих прикмет, про які розповіла потерпіла. Але Титаренко заявив, що роздягатись не буде у присутності слідчого і він не має бажання щоб його тіло хтось розглядав.

Як необхідно поступити слідчому?

Задача 6

26 червня року слідчий суддя Путивльського районного суду Сумської області розглянувши клопотання старшого слідчого СВ Путивльського ВП Глухівського ВП ГУНП в Сумській області, про арешт майна, постановив ухвалу, якою у задоволенні клопотання старшого слідчого СВ Путивльського ВП Глухівського ВП ГУНП в Сумській області у кримінальному провадженні від 28 травня року про арешт майна, відмовлено.

Слідчий суддя мотивував постановлену ухвалу тим, що посіви кукурудзи не відповідають вимогам, передбаченим ст. 98 КПК України щодо речових доказів, на які може бути накладено арешт.

Прокурор не погодився з рішенням і вважав, що врожай кукурудзи вирощений на вказаних земельних ділянках є фактично речовим доказом

самовільного зайняття ділянок для сільськогосподарських потреб та фактично є об'єктом кримінального правопорушення, набутим у наслідок вчинення злочину. Крім того, відповідно до п. 16 Постанови Пленуму Верховного Суду України № 7 від 16.04.2004 року, ст. 90, ст. 96, ст. 212 Земельного кодексу України передбачено, що самовільно зайняті земельні ділянки повертаються їх власникам або землекористувачам з передачею останнім незібраного врожаю без відшкодування затрат, понесених за час незаконного користування ними. Необхідність арешту врожаю кукурудзи полягає у запобіганні можливості його приховування, пошкодження, знищення, перетворення, відчуження, зокрема його збору підприємством або особою, яка здійснила його незаконний посів.

Чи правильно поступив слідчий суддя?

На яке майно може бути накладено арешт?

Задача 7.

Крутько визнаний потерпілим у справі про розбійний напад, допитаний як потерпілий дав детальні пояснення про обставини скоєного злочину. Коли був затриманий підозрюваний Адаменко. Слідчий вирішив пред'явити його Крутьку для впізнання. Але потерпілий відмовився з'явитись на виклик слідчого і пояснив, що до своїх показань йому нічого доповнити, він все розказав.

Яке рішення необхідно прийняти слідчому?

Методичні вказівки:

Для забезпечення повного та успішного розслідування, чинне кримінальне процесуальне законодавство України передбачає систему заходів забезпечення кримінального провадження. Заходи забезпечення кримінального провадження за своїм характером не однакові, їх застосування переслідує різну мету. В залежності від таких обставин є підстави для класифікації заходів забезпечення кримінального

провадження. Підготовка відповіді на перше запитання вимагає вивчення відповідних розділів підручника, а також Розділу 2 КПК України. Необхідне засвоєння першого питання припускає уміння відобразити співвідношення понять: «заходи забезпечення кримінального провадження» – «запобіжні заходи».

2. При обговоренні змісту конкретних заходів забезпечення кримінального провадження рекомендується дотримуватись такої послідовності:

- а) підстави і мета застосування;
- б) суб'єкти, що мають право застосувати заходи забезпечення кримінального провадження;
- в) особи, відносно яких може застосовуватись конкретний захід забезпечення кримінального провадження;
- г) порядок процесуального оформлення застосування заходу забезпечення кримінального провадження.

3. Зміст запобіжних заходів, що являються складовою частиною заходів забезпечення кримінального провадження, відноситься до обговорення третього питання заняття.

Під час заняття необхідно показати їх співвідношення крім того, слід пам'ятати, що запобіжні заходи, як правило, застосовуються до підозрюваного і обвинуваченого. Саме цим відрізняються заходи забезпечення кримінального провадження, які застосовуються не тільки відносно підозрюваного та обвинуваченого, але і потерпілого, цивільного позивача, свідка. Обираючи запобіжний захід. Окрім підстав, що вказані у ст.177 КПК, необхідно врахувати обставини, перелічені у ст. 178 КПК України.

4. Кримінальним процесуальним законодавством України передбачено вичерпний перелік запобіжних заходів (ст. 176, 493, ч.4 ст. 499 КПК України). Зміст кожного запобіжного заходу розкривається у спеціальних нормах (ст. ст. 179–183, 207, 493, 499 КПК України). Під час обговорення питання необхідно висвітлити співвідношення запобіжних заходів один з одним.

Розглядаючи такий запобіжний захід, як тримання під вартою, важливо звернути увагу на питання оскарження до апеляційного суду постанови слідчого

1. Заходи забезпечення кримінального провадження: поняття, ознаки.
2. Заходи забезпечення кримінального провадження: види та класифікація.
3. Запобіжні заходи: поняття, ознаки.
4. Запобіжні заходи: види та класифікація.

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf.

(дата звернення 01.09.2023)

4.Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєвєродонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.

5.Досудове   розслідування: навчально-методичний   посібник
/Ю.П. Алєнін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова,
О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL:
<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%20%D0%94%D0%B%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%B%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83>

[D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y](#)(дата звернення 01.09.2023)

6.Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сербін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ;Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80_%D0%A21_%202.pdf(дата звернення 01.09.2023)

7.Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Комісарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL : http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_1-04-2019%20.pdf(дата звернення 01.09.2023)

Практичне заняття 4.2: Заходи забезпечення кримінального провадження.

Навчальна мета заняття: усвідомити поняття і класифікацію заходів забезпечення кримінального провадження; охарактеризувати підстави, умови і порядок їх застосування.

Кількість годин: 2.

Навчальні питання:

1. Запобіжні заходи як різновид заходів забезпечення кримінального провадження: система, класифікація, мета, підстави та умови застосування.

Задачі для вирішення та обговорення.**Задача 1**

З. підозрюється в тому, що 07 червня близько 22 год. 00 хв., перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, та знаходячись за місцем проживання Х., на підґрунті неприязних відносин, тупим предметом з обмеженою травмуючою поверхнею, умисно наніс потерпілому неодноразові удари в область голови, спричинивши Х. тілесні ушкодження у виді відкритої черепно-мозкової травми, від отримання яких потерпілий помер на місці. 08 червня З. затриманий в порядку передбаченого ст. 208 КПК України та повідомлено йому про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України.

Захисник зазначив, що стороною обвинувачення не доведено обґрунтованість повідомленої З. підозри у вчиненні інкримінованого йому кримінального правопорушення. Останнім надано пояснення, про те що футболка дійсно мала плями крові, так як потерпілий Х. під час конфлікту у денний час вдарив його консервним ножом та пошкодив шкірний покрив. Крім того дана футболка була старою і прати її не було ніякого сенсу. Допитаний у судовому засіданні свідок П. надав частково недостовірну інформацію, обмовивши з невідомих намірів підозрюваного. Так, відстань від місця зупинки до місця проживання потерпілого складає 500-550 м., відповідно середньо статистичний чоловік 42 років не зміг би подолати відстань у 1 км. за 07 хвилин, при цьому скоїти вбивство та сховати знаряддя злочину.

Як повинен діяти слідчий суддя при розгляді такого клопотання? Чи є підстави для дослідження всіх обставин, на які посилається захисник під час вирішення клопотання про обрання запобіжного заходу?

Задача 2

Петров був заарештований слідчим у зв'язку із вчиненням дорожньо-транспортної пригоди. Петров має спокійний характер, кається у вчиненому. Він заявив клопотання про зміну йому запобіжного заходу – тримання під вартою на особисте зобов'язання і дав обіцянку, що, знаходячись на свободі, буде працювати і віддавати свій заробіток потерпілому для відшкодування заподіяної йому шкоди. Слідчий виніс постанову про зміну запобіжного заходу – тримання під вартою на особисте зобов'язання.

Який порядок зміни і скасування запобіжних заходів? Чи правильні дії слідчого?

Задача 3.

Петров В. підозрюється у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України. Ухвалою слідчого судді Ковпаківського районного суду м. Суми 24.08.2023 р. йому обрано запобіжний захід у виді цілодобового домашнього арешту. 01.10.2023 р. слідчий звернувся з клопотанням про зміну запобіжного заходу, оскільки Петров постійно порушує умови домашнього арешту і кожен день виходить за межі житла. В суді Петров пояснив, що він вимушений був покидати житло через потійні повітряні тривоги і слідкував до бомбосховища.

Чи правий слідчий? Як потрібно вирішити клопотання слідчому судді?

Методичні вказівки:

Для забезпечення повного та успішного розслідування, чинне кримінальне процесуальне законодавство України передбачає систему заходів забезпечення кримінального провадження. Заходи забезпечення кримінального провадження за своїм характером не однакові, їх застосування переслідує різну мету. В залежності від таких обставин є підстави для класифікації заходів забезпечення кримінального провадження. Підготовка відповіді на перше запитання вимагає вивчення відповідних розділів підручника, а також Розділу 2 КПК України. Необхідне засвоєння першого питання припускає уміння відобразити співвідношення понять: «заходи забезпечення кримінального провадження» – «запобіжні заходи».

2. При обговоренні змісту конкретних заходів забезпечення кримінального провадження рекомендується дотримуватись такої послідовності:

- а) підстави і мета застосування;
- б) суб'єкти, що мають право застосувати заходи забезпечення кримінального провадження;
- в) особи, відносно яких може застосовуватись конкретний захід забезпечення кримінального провадження;
- г) порядок процесуального оформлення застосування заходу забезпечення кримінального провадження.

3. Зміст запобіжних заходів, що являються складовою частиною заходів забезпечення кримінального провадження, відноситься до обговорення третього питання заняття.

Під час заняття необхідно показати їх співвідношення крім того, слід пам'ятати, що запобіжні заходи, як правило, застосовуються до підозрюваного і обвинуваченого. Саме цим відрізняються заходи забезпечення кримінального провадження, які застосовуються не тільки відносно підозрюваного та обвинуваченого, але і потерпілого, цивільного позивача, свідка. Обираючи запобіжний захід. Окрім підстав, що вказані у ст.177 КПК, необхідно врахувати обставини, перелічені у ст. 178 КПК України.

4. Кримінальним процесуальним законодавством України передбачено вичерпний перелік запобіжних заходів (ст. 176, 493, ч.4 ст. 499 КПК України). Зміст кожного запобіжного заходу розкривається у спеціальних нормах (ст. ст. 179–183, 207, 493, 499 КПК України). Під час обговорення питання необхідно висвітлити співвідношення запобіжних заходів один з одним.

Розглядаючи такий запобіжний захід, як тримання під вартою, важливо звернути увагу на питання оскарження до апеляційного суду постанови слідчого судді про обрання цього запобіжного заходу.

Література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
(дата звернення 01.09.2023)
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf.
(дата звернення 01.09.2023)
4. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєвєродонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.
5. Досудове розслідування: навчально-методичний посібник / Ю.П. Алєнін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%20%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 01.09.2023)
6. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сєрбін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ;Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1

%80_%D0%A21_%202.pdf(дата звернення 01.09.2023)

7.Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Комісарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL : http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_11-04-2019%20.pdf(дата звернення 01.09.2023)

Тема № 5 Зупинення та закінчення досудового розслідування.

Продовження строку досудового розслідування.

Семінарське заняття Зупинення та закінчення досудового розслідування. Продовження строку досудового розслідування.

Навчальна мета заняття: визначити порядок зупинення досудового розслідування, форми закінчення досудового розслідування

Кількість годин: 2.

Навчальні питання:

1. Загальні положення закінчення досудового розслідування.
2. Підстави та процесуальний порядок закриття кримінального провадження слідчим, прокурором, судом.
3. Особливості закінчення досудового розслідування кримінальних проступків.
4. Загальні положення кримінального провадження при звільненні особи від кримінальної відповідальності. Підстави та специфіка процесуального порядку

звільнення від кримінальної відповідальності.

5. Специфіка реалізації повноважень прокурора на етапі закінчення досудового розслідування.

6. Відкриття матеріалів іншій стороні. Права та обов'язки сторін та інших учасників кримінального провадження під час відкриття матеріалів.

7. Звернення до суду з обвинувальним актом. Вимоги, що пред'являються до структури та змісту обвинувального акту і реєстру матеріалів досудового розслідування. Додатки до обвинувального акту.

8. Процесуальний порядок звернення до суду з клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру. Вимоги, що пред'являються до форми та змісту цих процесуальних документів.

Ключові терміни та поняття до теми:

Зупинення досудового розслідування; форми закінчення досудового розслідування; закінчення досудового слідства; закриття кримінального провадження; обвинувальний акт, клопотанням про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру.

Задічі для вирішення та обговорення

Задача 1.

При врученні письмового повідомлення про підозру, громадянин Іванов О.А. заявив клопотання про зупинення досудового розслідування у зв'язку із тим, що він хворий на відкриту форму туберкульозу, надавши при цьому відповідну медичну довідку.

Як діяти слідчому у цій ситуації? Які підстави зупинення досудового розслідування передбачені КПК?

Задача 2.

При проведенні досудового розслідування встановлено, що підозрюваний Іванов О.А. переховується від органів слідства з метою ухилення від кримінальної відповідальності. Виконаними у справі всіма слідчими (розшуковими) та іншими процесуальними діями місцезнаходження особи не встановлено. У зв'язку із цим слідчий виніс постанову про зупинення досудового розслідування, а її копію направив прокурору.

Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК? Який процесуальний порядок зупинення досудового розслідування?

Задача 3.

Після зупинення досудового розслідування у зв'язку із тяжкою хворобою підозрюваного слідчий, з метою уточнення деяких обставин справи вирішив повторно допитати потерпілого.

Оцініть дії слідчого. Які слідчі (розшукові) дії дозволяється проводити після зупинення досудового розслідування?

Задача 4.

Прокурор виніс постанову про зупинення досудового розслідування у зв'язку з необхідністю виконання процесуальних дій у межах міжнародного співробітництва. Слідчий суддя, скасовуючи цю постанову вказав на те, що такі процесуальні дії мають бути виконані без прийняття рішення про зупинення досудового розслідування оскільки місцезнаходження підозрюваного за кордоном встановлено і необхідно вирішувати питання про його екстрадицію.

Чи відповідають дії слідчого судді вимогам КПК?

Задача 5.

Захисник підозрюваного, ознайомлюючись із матеріалами досудового розслідування, заявив клопотання слідчому про надання йому можливості ксерокопіювати окремі документи, а також надати доступ до приміщення органу досудового розслідування де зберігаються речові докази.

Які мають бути дії слідчого? Який процесуальний порядок відкриття матеріалів іншій стороні?

Задача 6.

30 січня Роменським міськрайонним судом Сумської області було відмовлено в задоволенні клопотання прокурора Роменської місцевої прокуратури про закриття кримінального провадження від 01 листопада 2013 року за ч. 2 ст. 190 КК України, у зв'язку з не встановленням особи яка вчинила кримінальне правопорушення та закінченням строків давності притягнення особи до кримінальної відповідальності. Своє рішення суддя мотивував тим, що закриття кримінального провадження має здійснюватися виключно після всебічного, повного та об'єктивного дослідження всіх обставин справи та оцінки слідчим всіх зібраних та перевірених доказів, натомість матеріали кримінального провадження вказують на не вжиття слідчим вичерпних заходів направлених на встановлення осіб, які вчинили даний злочин. Крім того, в матеріалах кримінального провадження наявне не виконане доручення слідчого.

Прокурор не погодився і оскаржив рішення.

Дайте оцінку рішення по справі.

Теми рефератів, доповідей:

1. Підстави та умови зупинення досудового розслідування.
2. Обвинувальний акт у кримінальному провадженні та додатки до нього.
3. Ознайомлення учасників кримінального процесу з матеріалами кримінального провадження.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
(дата звернення 01.09.2023)

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>. (дата звернення 01.09.2023)

3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf. (дата звернення 01.09.2023)

4. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєвєродонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.

5. Досудове розслідування: навчально-методичний посібник / Ю.П. Алєнін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%D0%94%D0%B%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 01.09.2023)

6. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сєрбін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ; Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80_%D0%A21_%202.pdf (дата звернення 01.09.2023)

7. Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангелєнюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Комісарчук та А.Я. Хитри.

Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL :
http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_1-04-2019%20.pdf(дата звернення 01.09.2023)

Тема № 6. Підсудність та підготовче провадження.

Практичне заняття Підсудність та підготовче провадження.

Навчальна мета заняття: визначити порядок та строки підготовчого провадження. Питання, пов'язані з підготовкою до судового розгляду. Рішення судді, які приймаються у підготовчому судовому засіданні. Ознайомлення учасників судового провадження з матеріалами кримінального провадження (кримінальної справи). поняття та значення підсудності кримінальних проваджень, її види, охарактеризувати кожен вид підсудності. З'ясувати завдання стадії підготовчого судового провадження, питання, які підлягають вирішенню; засвоїти коло процесуальних рішень судді у цій стадії, строки та призначення справи до судового розгляду.

Кількість годин: 2.

Навчальні питання:

1. Поняття та значення підсудності, види підсудності.
2. Суть, завдання й значення підготовчого провадження, як стадії кримінального судочинства.
3. Питання, що з'ясовує суддя при підготовчому провадженні
4. Порядок підготовчого провадження та строки підготовчого провадження.

Задачі для вирішення та обговорення.

1. До місцевого суду Зарічного району м. Суми надійшло кримінальне провадження за підозрою Петрова у вчиненні таємного викрадення майна повторно, (ч. 2 ст.185 КК України). Під час підготовчого розгляду провадження суддя вирішив, що злочинні дії Петров вчинив на території Ковпаківського району м. Суми і своєю постановою надіслав кримінальне провадження до місцевого суду Ковпаківського району.

Яке рішення повинен прийняти суддя Зарічного районного суду м. Суми?

2. Слідчий поліції заніс відомості до ЄРДР за фактом крадіжки товарів з автомагазину, що знаходиться у Зарічному районі м. Суми. Під час слідства було встановлено, що злочин вчинив Вівк та Бентрик, які працювали на авто підприємстві “Гранд”, та військовослужбовець строкової служби Черняк, який перебував у відпустці.

У який суд необхідно надіслати кримінальне провадження після закінчення досудового слідства?

3. Кримінальне провадження за підозрою Бойка у вчиненні крадіжки державного майна надійшла до Ковпаківського районного суду м. Суми. На цей момент було встановлено, що знаходячись на свободі після вчинення першого злочину, Бойко на території Ковпаківського району м. Суми вчинив розбійний напад на приватного підприємця Т.

Ким і яким чином буде вирішено питання про підсудність вказаних кримінальних проваджень?

4. На дискотеці у м. Лебедин, де під час канікул відпочивала група студентів ХНУВС, місцевий житель Гешко вчинив бійку, заподіявши тілесні ушкодження середньої тяжкості студенту Швецю. Свідками події були п'ять студентів університету та один місцевий житель. На момент закінчення досудового слідства у кримінальному провадженні потерпілий та свідки-

студенти повернулись у Суми на навчання.

Визначте підсудність кримінального провадження.

5. Жуков перед призовом на строкову службу до лав армії здійснив крадіжку із продуктового магазину у м. Суми. Коли було встановлено, ким вчинена крадіжка, та закінчено розслідування у кримінальному провадженні, Жуков у складі військової частини знаходився у м. Вінниця.

Якому суду підсудне кримінальне провадження за підозрою Жукова?

6. Під час розгляду у судовому засіданні кримінального провадження за підозрою Рунова, Сумський районний суд Сумської області встановив, що дане провадження підсудне Ковпаківському районному суду Сумської області.

Як належить поступити суду?

8. У місцевому суді знаходиться кримінальне провадження за підозрою Роменка по ч. 2 ст. 342 КК (опір працівникові правоохоронного органу під час виконання ним службових обов'язків), яке було призначене до попереднього розгляду суддею. До суду надійшла заява Роменка про те, що він знаходиться у лікарні з приводу лікування від алкоголізму, з'явитися до суду не може до закінчення лікування.

Яке рішення по такій заяві може прийняти суд?

9. До місцевого суду надійшло кримінальне провадження за підозрою Ткача за ч. 1 ст. 145 КК. Вивчаючи її, суддя прийшов до висновку, що розслідування проведено всебічно та повно, але дії обвинуваченого необхідно кваліфікувати за ч. 2 ст. 145 КК.

Як повинен поступити суддя?

Методичні вказівки:

1. Відповідно до положень ст. 124 Конституції України, правосуддя

здійснюється виключно судами. Але щоб розмежувати повноваження різних ланок судової системи, а також окремих судів кожної ланки на здійснення правосуддя в конкретних кримінальних справах, необхідно звернутися за допомогою до правил про підсудність. Перш за все, необхідно сформулювати, що означає підсудність, надалі її значення додержання правил підсудності за для вирішення завдань кримінального процесу. Визначити види підсудності та надати їм власні характеристики. Необхідно пам'ятати, що при розв'язанні можливих колізій під час визначення підсудності в чинному кримінальному процесуальному законодавстві України діє загальне правило – спори про підсудність не допускаються. Крім цього, до ознак (властивостей), які характеризують і визначають підсудність, належать ознаки самого кримінального правопорушення (рід, характер), суб'єкт кримінального правопорушення, місце його вчинення та зв'язок кримінальних проваджень між собою, якщо їх декілька.

2. Підготовче судове провадження суддею є самостійною стадією кримінального процесу у який суддя перевіряє подані обвинувальні акти з точки зору наявності достатніх підстав для її всебічного, повного і об'єктивного розгляду в судовому засіданні. Підготовчий розгляд кримінального провадження здійснюється суддею одноособово з обов'язковою участю прокурора. При розгляді також можуть бути присутні учасники процесу, однак їх неявка не перешкоджає розгляду справи.

3. При підготовчому розгляді провадження суддя з'ясовує наступні питання:

- чи підсудне провадження суду, на розгляд якого воно надійшло;
- чи немає підстав для закриття провадження або його зупинення;
- чи складено обвинувальний акт відповідно до вимог кримінального процесуального кодексу;
- чи немає підстав для зміни, скасування або обрання запобіжного заходу і т.і.

4. Строки підготовчого провадження закріплені в ст.316 КПК України. При цьому, необхідно з'ясувати, що за результатами підготовчого судового

провадження суддя своєю постановою приймає одне з таких рішень:

1) затвердити угоду або відмовити в затвердженні угоди та повернути кримінальне провадження прокурору для продовження досудового розслідування в порядку, передбаченому ст.ст. 468-475 КПК України;

2) закрити провадження у випадку встановлення підстав, передбачених пунктами 4-8 частини першої або частиною другою ст. 284 КПК України;

3) повернути обвинувальний акт, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру прокурору, якщо вони не відповідають вимогам Кодексу;

4) направити обвинувальний акт, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру до відповідного суду для визначення підсудності у випадку встановлення непідсудності кримінального провадження;

5) призначити судовий розгляд на підставі обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру (ст.. 314 КПК України).

Суддя, за наявності достатніх підстав для розгляду справи в судовому засіданні, не вирішуючи наперед питання про винуватість, виносить ухвалу про призначення судового розгляду (ст.316 КПК України).

Теми для рефератів:

1. Підсудність кримінальних проваджень та її види.
2. Підготовче судове провадження і його особливості.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

(дата звернення 01.09.2023)

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>. (дата звернення 01.09.2023)

3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf. (дата звернення 01.09.2023)

4. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєвєродонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.

5. Досудове розслідування: навчально-методичний посібник / Ю.П. Алєнін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 01.09.2023)

6. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сєрбін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ; Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80_%D0%A21_%202.pdf (дата звернення 01.09.2023)

7. Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангелєнюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Комісарчук та А.Я. Хитри.

Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL :
http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_1-04-2019%20.pdf(дата звернення 01.09.2023)

Тема № 7. Судовий розгляд.

Практичне заняття 7.1. Судовий розгляд.

Навчальна мета заняття: визначити поняття судового розгляду та охарактеризувати основні його положення, визначити поняття судового розгляду та охарактеризувати основні його положення.

Кількість годин: 2.

Навчальні питання:

1. Суть, завдання і значення стадії судового розгляду. Склад суду при розгляді кримінальних справ.
2. Незмінність складу суду, безпосередність, усність судового розгляду і рівність прав його учасників.
3. Учасники судового розгляду, їх права та обов'язки. Наслідки неявки до суду учасників судового розгляду.
4. Межі судового розгляду. Порядок винесення ухвал у судовому засіданні.
5. Підстави та процесуальний порядок зміни обвинувачення в суді.
6. Процедура судового розгляду

Задачі для вирішення та обговорення

Задача 1.

Г. підозрюється у вчиненні злочинів передбачених ч. 1 ст. 190, ч. 1 ст. 358, ч. 4 ст. 358 КК України. Обвинувальний акт у кримінальному провадженні за обвинуваченням Г. у вчиненні злочинів, передбачених ч. 1 ст. 190, ч. 1 ст. 358, ч. 4 ст. 358 КК України направлено до суду. В підготовче судове засідання Г. не з'явився. Зазначив, що не бажає приймати участь, оскільки у нього є захисник, який повинен захищати його інтереси, тому просить розглядати провадження без нього.

Що повинне зробити суд. Які питання вирішуються під час підготовчого судового засідання.

Задача 2.

В. обвинувачується у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК. В судовому засіданні від обвинуваченого В. надійшло клопотання про призначення йому захисника, за рахунок коштів держави, через неможливість самостійного укладення угоди з останнім, так як постійно перебуває під вартою.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Чи є участь захисника у данному випадку обов'язковою?

Задача 3.

П. обвинувачується за ч. 2 ст. 307 КК України. В судове засідання П. не з'явився. Прокурор прохав розглянути кримінальне провадження без йчасті П., оскільки останній належним чином повідомлений про час та місце розгляду кримінального провадження.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 4.

Суддя М. заслухавши учасників кримінального провадження за відсутності клопотань, постановив ухвалу про закінчення з'ясування обставин та перевірки їх доказами і перейшов до судових дебатів.

Під час судових дебатів обвинувачений З. заявив про те, що злочин за ч. 1 ст. 115 КК України, він не вчиняв, а обмовив себе під час досудового розслідування і в судовому засіданні.

Що повинен зробити суд?

Чи може суд закінчити дебати і після останнього слова видалитися до нарадчої кімнати?

Методичні вказівки

1. На підставі вивченого нормативного матеріалу і рекомендованої літератури студенти мають з'ясувати, що судовий розгляд це основна і найважливіша, центральна стадія кримінального процесу. В цій стадії суд, здійснюючи правосуддя, розглядає і вирішує провадження по суті:

- остаточно досліджує всі його істотні обставини;
- перевіряє докази;
- постановляє вирок, тобто процесуальний акт, яким обвинувачений визначається винним або невинним у вчиненні злочину.

Таким чином, судовий розгляд і вирішення провадження по суті є:

- єдиним способом здійснення правосуддя;
- одним з найважливіших засобів вирішення завдань кримінального судочинства;
- ефективною гарантією прав і законних інтересів громадян.

2. Судовий розгляд здійснюється відповідно з загальними положеннями, які уявляють собою вимоги кримінального процесуального закону, які виражають найважливіші і типові властивості цієї стадії і проявляються протягом усього періоду її реалізації.

3. При підготовці до семінарського заняття студенти мають з'ясувати, що судовий розгляд кримінального провадження в суді першої інстанції чітко визначений в законі і складається з наступних складових частин:

- 1) підготовча частина судового засідання;
- 2) судове слідство;
- 3) судові дебати;
- 4) останнє слово підсудного;
- 5) постановлення та проголошення вироку.

Теми рефератів:

1. Завдання і значення стадії судового розгляду.
2. Склад суду першої інстанції, незалежність складу суду при розгляді кримінального провадження.
3. Змагальність і диспозитивність судового розгляду.
4. Межі судового розгляду. Підстави та порядок зміни обвинувачення в суді.
5. Рішення, які приймаються судом першої інстанції.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
(дата звернення 01.09.2023)

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
(дата звернення 01.09.2023)

3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf.
(дата звернення 01.09.2023)

4. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О.

Дідоренка. - Сєвєродонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.

5.Досудове розслідування: навчально-методичний посібник /Ю.П. Алєнін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%20%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y>(дата звернення 01.09.2023)

6.Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сєрбін М. М., Солдатєнко О. А., Федчєнко В. М., Черняк Н. П.] ;Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80_%D0%A21_%202.pdf(дата звернення 01.09.2023)

7.Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благу́та, А.-М. Ю. Ангєленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Коміссарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL : http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_11-04-2019%20.pdf(дата звернення 01.09.2023)

Практичне заняття 7.2. Судовий розгляд. Провадження з перегляду судових рішень.

Навчальна мета заняття: з'ясувати сутність проваджень з перегляду судових рішень.

Кількість годин: 2.

Навчальні питання:

1. Провадження в суді апеляційної інстанції.
2. Провадження в суді касаційної інстанції.
3. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

Задачі для вирішення та обговорення

Задача 1.

Вироком Лебединського районного суду Сумської області від 22 травня 2020 року П. було визнано винуватим у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 309 і ч. 2 ст. 185 КК України та на підставі ч. 1 ст. 70 КК України призначено остаточне покарання у виді позбавлення волі на строк 3 роки.

Згідно розписки, П. отримав вирок суду у день його ухвалення, тобто 22 травня 2020 року.

Крім того, з розпорядження про виконання вироку, що набрав законної сили від 20 липня 2020 року вбачається, що оскаржуваний вирок Лебединського районного суду Сумської області від 22 травня 2020 року, набрав законної сили – 22 червня 2020 року та підлягає негайному виконанню.

Засуджений П. був присутнім під час ухвалення вироку суду та отримав копію вирок суду у день його проголошення.

27 липня 2020 року П. звернувся до суду з апеляційною скаргою без клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження.

Яке рішення повинен прийняти суддя апеляційного суду після отримання апеляційної скарги П.?

Задача 2.

Згідно з вироком, 28 грудня, близько 17 год. 30 хв., під час спільного вживання спиртних напоїв, у приміщенні кухні будинку за адресою: Сумська область, Глухівський район, смт. Ш., між обвинуваченим К. та потерпілим В., на ґрунті раптово виниклих неприязних стосунків, виникла сварка під час якої К, з метою умисного вбивства потерпілого, схопив ніж, який лежав на столі в кухні будинку та діючи з прямим умислом наніс потерпілому В. три удари ножем в ділянку правої бічної поверхні шиї, чотири удари ножем в ділянки лівої бічної та задньої поверхні шиї, два удари ножем в задню частину грудної клітки.

Від отриманого тілесного ушкодження у вигляді наскрізного колото-різаного поранення лівої бічної поверхні шиї з ушкодженням магістральних судин, гортані, яке в своєму перебігу ускладнилось розвитком гострої крововтрати, В. помер на місці вчинення злочину.

Вироком суду К. визнано винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 115 КК України з призначенням покарання у виді позбавлення волі на строк 8 років.

В апеляційній скарзі обвинувачений К. просить вирок суду скасувати, пославшись на те, що суд першої інстанції не дослідив доказів, а послався на те, що обвинувачений визнав вину, тому відповідно до ст. 349 ч. 3 КПК України суд має право, якщо проти цього не заперечують учасники судового провадження, визнати недоцільним дослідження доказів щодо тих обставин, які ніким не оспарюються.

Прокурор просив відмовити в задоволенні скарги, оскільки у такому випадку К. позбавлений права оскаржити ці обставини в апеляційному порядку.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Методичні вказівки:

1. Під час вивчення питання необхідно звернути увагу на правову природу, сутність і завдання перевірки судових рішень в апеляційному порядку. Право на апеляційне оскарження. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Суди, які розглядають матеріали кримінального провадження в апеляційному порядку, їх повноваження. Порядок і строки апеляційного оскарження. Апеляція, її форма та зміст. Прийняття апеляційної скарги судом апеляційної інстанції. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова відкриття провадження. Підготовка до апеляційного розгляду. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Процесуальний порядок апеляційного провадження. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення. Рішення суду апеляційної інстанції. Вирок (ухвала про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру) суду апеляційної інстанції.

2. Необхідно ознайомитися із наступними питаннями суть і завдання касаційного провадження. Право на касаційне оскарження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Порядок і строки касаційного оскарження. Касаційна скарга та її зміст. Відкриття касаційного провадження. Підготовка касаційного розгляду. Межі перегляду судом касаційної інстанції. Процесуальний порядок касаційного розгляду. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Судові рішення суду касаційної інстанції.

3. Розглядаючи питання про ново виявлені або виключні обставини повинно бути звернуто увагу на підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Характеристика нововиявлених обставин, виключних обставин. Особи, які мають право порушити питання про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Органи перегляду судових рішень, що набрали законної сили, та межі їх повноважень. Строки

перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Відкриття кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Види судових рішень за наслідками кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

Теми для рефератів:

1. Сутність, завдання і значення апеляційного провадження.
2. Сутність, завдання і значення касаційного провадження.
3. Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

(дата звернення 01.09.2023)

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

(дата звернення 01.09.2023)

3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf.

(дата звернення 01.09.2023)

4. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєверодонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.

5. Досудове розслідування: навчально-методичний посібник / Ю.П. Алєнін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL:

<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%20%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y>(дата звернення 01.09.2023)

6.Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сербін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ;Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80_%D0%A21_%202.pdf(дата звернення 01.09.2023)

7.Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Комісарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL : http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_11-04-2019%20.pdf(дата звернення 01.09.2023)

Тема № 8. Виконання судових рішень.

Практичне заняття. Виконання судових рішень.

Навчальна мета заняття: з'ясувати сутність виконання вироку, ухвал та постанов суду.

Кількість годин: 2.

Навчальні питання:

1. Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень
2. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку
3. Підстави для звільнення від відбування кримінального покарання.

Задачі для вирішення та обговорення.

1. Суддя місцевого суду виніс виправдувальний вирок у відношенні Р., звільнивши підсудного з-під варти.

З якого моменту виправдувальний вирок вступає в законну силу та підлягає виконанню?

2. Суд апеляційної інстанції за апеляцією потерпілого змінив обвинувальний вирок у відношенні А. в частині додаткової міри покарання.

Коли набере в законної сили ухвала касаційного суду?

3. У вироку районного суду не було вирішене питання про цивільний позов та деякі предмети, визнані як речові докази.

Вирок суду не був оскаржений.

Як повинно бути вирішено питання про цивільний позов і вказані предмети?

4. З., засуджений до одного року виправних робіт зі стягненням 15 відсотків заробітної плати і доход держави щомісячно, попав у автомобільну аварію. У результаті цього він одержав серйозні пошкодження і був поміщений у лікарню.

Дружина З. звернулась до суду, який постановив вирок, з проханням звільнити чоловіка від подальшого відбування покарання.

У якому порядку може бути вирішене подібне клопотання?

Методичні вказівки:

1. Під час вивчення питання необхідно звернути увагу на поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень. Набрання судовим рішенням законної сили. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням. Обов'язковість рішень суду. Порядок та строки звернення судового рішення до виконання. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні. Органи і служби, які виконують вирок і забезпечують виконання кримінальних покарань. Відстрочка виконання вироку. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків.

2. Необхідно ознайомитися із наступними питаннями: процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку.

3. Розглядаючи питання, звернути увагу на підстави для звільнення від відбування кримінального покарання. Умовно-дострокове звільнення від покарання і заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Застосування до засуджених примусового лікування та його припинення. Тимчасове залишення засудженого у слідчому ізоляторі. Умови утримання осіб, засуджених до позбавлення волі. Розгляд судом клопотання про зняття судимості. Нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень.

Теми для рефератів:

1. Сутність, значення та завдання стадії виконання вироку.
2. Питання, що вирішуються судом у стадії виконання вироку й порядок їх вирішення.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

(дата звернення 01.09.2023)

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

(дата звернення 01.09.2023)

3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf.

(дата звернення 01.09.2023)

4. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєвєродонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.

5. Досудове розслідування: навчально-методичний посібник / Ю.П. Алєнін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 01.09.2023)

6. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сєрбін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ; Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL:

https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1

%80_%D0%A21_%202.pdf(дата звернення 01.09.2023)

7.Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Комісарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL : http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_11-04-2019%20.pdf(дата звернення 01.09.2023)

Тема № 9. Особливі порядки кримінального провадження.

Практичне заняття 9.1.: Особливі порядки кримінального провадження.

Навчальна мета заняття: охарактеризувати особливі порядки кримінального провадження.

Кількість годин: 2.

Навчальні питання:

- 1.Кримінальне провадження на підставі угод.
- 2.Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення.
- 3.Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб.
- 4.Кримінальне провадження щодо неповнолітніх.
- 5.Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.
- 6.Особливості кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.
- 7.Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що

перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

Методичні вказівки:

1. Види особливих проваджень у кримінальному процесі. Кримінальне провадження на підставі угод. Види угод, їх ініціювання та умови укладання. Зміст угоди про примирення. Зміст угоди про визнання винуватості. Загальний порядок судового провадження на підставі угоди. Вирок на підставі угоди. Наслідки невиконання угоди.

2. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення. Початок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення.

3. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Особи, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження. Особливості притягнення до кримінальної відповідальності окремої категорії осіб, їх затримання і обрання запобіжного заходу.

4. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх. Особливості проведення процесуальних дій та застосування заходів примусу щодо неповнолітніх підозрюваних, обвинувачених. Порядок застосування до неповнолітнього обвинуваченого примусових заходів виховного характеру. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності. Особливості досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.

5. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Підстави для здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості досудового та судового кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру та щодо обмежено осудних осіб. Проведення психіатричної експертизи. Обставини що підлягають встановленню у кримінальному провадженні

щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру.

6. Особливості кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Охорона державної таємниці під час кримінального провадження.

7. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні. Місце проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених на території дипломатичних представництв, консульських установ, суден України.

Теми рефератів:

1. Кримінальне провадження на підставі угод.
2. Угоди в кримінальному провадженні.
3. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення.
4. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб.
5. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх.
6. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності.
7. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.
8. Охорона державної таємниці під час кримінального провадження.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення 01.09.2023)
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>. (дата звернення 01.09.2023)
3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило,

В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf.

(дата звернення 01.09.2023)

4. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєвєродонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.

5. Досудове розслідування: навчально-методичний посібник / Ю.П. Алєнін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 01.09.2023)

6. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сєрбін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ; Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80_%D0%A21_%202.pdf (дата звернення 01.09.2023)

7. Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангелєнюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Коміссарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL : http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_1-04-2019%20.pdf (дата звернення 01.09.2023)

Практичне заняття 9.2: Особливі порядки кримінального провадження.

Навчальна мета заняття: засвоїти сутність та порядок особливих порядків кримінального провадження.

Кількість годин: 2.

Задачі для вирішення та обговорення

1. В провадженні слідчого знаходились матеріали за підозрою громадянина С у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого п.4 ч. 2 ст. 115 КК України. В ході досудового розслідування було встановлено, що підозрюваний по місту проживання та роботи характеризувався як надмірно збудлива, агресивна людина. З медичної картки С встановлено, що він у продовж життя тричі отримував струс мозку різного ступеня тяжкості.

Як дії повинен провести слідчий? Які можуть бути варіанти закінчення провадження?

2. Слідчим було розпочате провадження за ознаками злочину, передбаченого ст. 122 КК України. В ході досудового розслідування було встановлено, що злочин вчинено Б, який є хворим на шизофренію.

Яку слідчу дію необхідно провести слідчому? Яких осіб слід залучити до провадження, якщо буде встановлено неосудність Б.?

3. В провадженні слідчого перебувало кримінальне провадження щодо К у злочині, передбаченому ст. 311 КК України. Під час досудового розслідування з'ясувалося, що К є наркоманом і потребує лікування. На цій підставі слідчий виніс клопотання про направлення провадження до суду для вирішення питання про застосування примусових заходів медичного характеру.

Чи правильно поступив слідчий? Які підстави для застосування примусових

заходів медичного характеру?

4. Т. вчинив кримінальне правопорушення, коли йому ще не виповнилось 18 років. Коли розпочалось кримінальне провадження – він досяг повноліття.

Чи розповсюджуються на нього правила, які встановлюють особливості проваджень щодо неповнолітніх?

Література:

1. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. Зразки процесуальних документів у кримінальному провадженні. Станом на 21 лютого 2020 року. / За заг. ред. Чернявського С. С. – Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2020. – 1288 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9304/Naukovo%20pratychnyi%20komentar%20KPK_zrazky%20protsesualnykh%20dokumentiv_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення 30.08.2023)

2. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєвєродонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.

3. Практикум з кримінального процесу України: навч. посіб. / О.В. Бишевець, В.О. Гринюк, Л.Г. Дунаєвська та ін.; за ред. М.А. Погорецького, Н.П. Сизої; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - 2-ге вид., переробл. та допов. Київ: Правова єдність: Алерта, 2018. - 230 с.

4. Іваницький С.О. Зразки кримінальних процесуальних документів слідчого, прокурора, адвоката та судді (досудове провадження): наук.-практ. посіб. / С.О. Іваницький. - Київ: Центр учб. літ., 2019. - 207 с.

5. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків: Право, 2019. - 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf (дата звернення 30.08.2023)

6. Практикум зі складання процесуальних документів : навч. посібник / Кол. авт. – 2-е вид., перероб. і доп. – Дніпро : Ліра ЛТД, 2017. – 308 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/445/1/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC%20%D0%B7%D1%96%20%D1%81%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4.%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86.%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%92%D0%9B%20%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9.%2028.12.pdf>(дата звернення 30.08.2023)

4. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна та наукова література:

1. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Незаконне позбавлення волі та катування: метод. рекомендації./ «Право-Justice»; [уклад.: М.І. Пашковський, Є.О. Крапивін, В.В. Яворська, М.М. Постоловська, Д.О. Коваль, М.І. Слободянюк, Ю.Л. Белоусов, С.М. Атаманчук, Д.Л. Лисенко, А.Л. Лещенко, С.І. Петренко, Р.Я. Циб]. – К.: Вид-во «Право-Justice», 2023. – 104 с.
2. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Загальна частина: метод. рекомендації./ «Право-Justice»; [уклад.: М.І. Пашковський, Є.О. Крапивін, В.В. Яворська, М.М. Постоловська, Д.О. Коваль, А.В. Павлюк, Ю.Л. Белоусов, С.М. Атаманчук, Д.Л. Лисенко, А.Л. Лещенко, С.І. Петренко]. – К.: Вид-во «Право-Justice», 2023. – 108 с.
3. Кримінальний процес: підручник / О.В. Капліна, О.Г. Шило, В.М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г. Шило; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 584 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/430/3_Kriminalnij%20process_Pidruchnik_vnutri.pdf.
4. Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси: постатейний показник правових позицій Верховного Суду - Великої Палати та Касаційного кримінального суду (практика 2018 року) / О.М. Ткачук. Харків: Право, 2019. 250 с.

5. Молдован В.В., Молдован А.В. Слідчі (розшукові) дії: навч.-практ. посібник. Київ: Правова єдність: Алерта, 2019. 308 с.
6. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. Зразки процесуальних документів у кримінальному провадженні. Станом на 21 лютого 2020 року. / За заг. ред. Чернявського С. С. – Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2020. – 1288 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9304/Naukovo%20praktychnyi%20komentar%20KPK_zrazky%20protsesualnykh%20dokumentiv_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник: [Бойко О. П., Гаркуша А. Г., Захарко А. В., Литвинов В. В., Рогальська В. В., Сербін М. М., Солдатенко О. А., Федченко В. М., Черняк Н. П.] ;Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2087/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80_%D0%A21_%202.pdf (дата звернення 30.08.2023)
2. Беднарська В.М. Судове провадження в кримінальному процесі: навч. посіб. / В.М. Беднарська; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ Е.О. Дідоренка. - Сєвєродонецьк: ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2019. - 168 с.
3. Досудове розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, А.-М. Ю. Ангеленюк, Ю.В. Гуцуляк та ін.; за заг. ред. Ю.А. Комісарчук та А.Я. Хитри. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 600 с. URL: http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3500/3/%d0%94%d0%be%d1%81%d1%83%d0%b4%d0%a0%d0%be%d0%b7%d1%81%d0%bb%d1%96%d0%b4_11-04-2019%20.pdf (дата звернення 30.08.2023)
4. Лобойко Л.М. Кримінальний процес: Підручник. К.: Істина, 2014. 432с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/9/2/358176.pdf> (дата звернення 30.08.2023)
5. Досудове розслідування: навчально-методичний посібник /Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша, І.В. Гловюк, В.К. Волошина, О.В. Малахова, О.О. Торбас / за ред. В.К. Волошиної. [Електронний ресурс]. 2020. 141 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%20%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y>(дата звернення

30.08.2023)

6. Кримінальний процес України: загальна частина: підручник О. О. Волобуєва, Л. М. Лобойко, Т. О. Лоскутов та ін. К: ВД «Дакор» 2015. 172с.
7. Практикум з кримінального процесу України: навч. посіб. / О.В. Бишевец, В.О. Гринюк, Л.Г. Дунаєвська та ін.; за ред. М.А. Погорецького, Н.П. Сизої; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - 2-ге вид., переробл. та допов. Київ: Правова єдність: Алерта, 2018. - 230 с.
8. Практикум зі складання процесуальних документів : навч. посібник / Кол. авт. – 2-е вид., перероб. і доп. – Дніпро : Ліра ЛТД, 2017. – 308 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/445/1/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC%20%D0%B7%D1%96%20%D1%81%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4.%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86.%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%92%D0%9B%20%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9.%2028.12.pdf>(дата звернення 30.08.2023)

Рішення Європейського суду з прав людини:

1. Рішення Європейського суду з прав людини «Бургас проти України» від 18.12.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>. (дата звернення 30.08.2023)
2. Рішення Європейського суду з прав людини «Дудка проти України» від 04.11.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>. (дата звернення 30.08.2023)
3. Рішення Європейського суду з прав людини «Карельський та інші проти України» від 06.12.2018 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_d43(дата звернення 30.08.2023)
4. Рішення Європейського суду з прав людини «Кін проти України» від 18.12.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>. (дата звернення 30.08.2023)
5. Рішення Європейського суду з прав людини «Криволапов проти України» від 02.10.2018 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>. (дата звернення 30.08.2023)
6. Рішення Європейського суду з прав людини «Маріянчук та інші проти України» 17.01.2019 р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-suti-za-alfavitom>. (дата звернення 30.08.2023)
7. Огляд рішень Європейського суду з прав людини проти України за липень 2020 року URL: https://su.arbitr.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/sud5021/Oglyad_zh_lypen%601.pdf. (дата звернення 30.08.2023)
8. Огляд рішень Європейського суду з прав людини проти України за

грудень 2020 року URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ESPL_12_2_020.pdf. (дата звернення 30.08.2023)

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення 30.08.2023)
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>. (дата звернення 30.08.2023)
3. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 02.06.1992 № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (дата звернення 30.08.2023)
4. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>. (дата звернення 30.08.2023)
5. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>. (дата звернення 30.08.2023)
6. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> . (дата звернення 30.08.2023)
7. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#n7>. (дата звернення 30.08.2023)
8. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України від 07.07.2017 №575. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1503-12>. (дата звернення 30.08.2023)
9. Інструкція про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: наказ МВС України від 06.07.2017 № 570 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>. (дата звернення 30.08.2023)
9. Порядок ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події: наказ МВС України від 08.02.2019 р. № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#n7>. (дата звернення 30.08.2003)
10. Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України: наказ МВС України від 20.05.2020 № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text>. (дата звернення 30.08.2023)

30.08.2023)

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора.
2. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <https://mvs.gov.ua/uk> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
4. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
5. <https://www.rada.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.
7. <https://supreme.court.gov.ua/supreme/> – офіційний веб-сайт Верховного Суду України.